

**Öppet brev till LRF Sydost rörande hotet mot betesmarker vid brand i litiumbatterier i på
Smedmossen, Mönsterås kommun**

Till: LRF Sydost
sydost@lrf.se

Delges: Maria Lindsäth, regionchef
maria.lindsath@lrf.se

Helena Elmquist, regional sakkunnig. Energi, klimat & hållbarhet
helena.elmquist@lrf.se

Ida Grimlund, regional sakkunnig. Vatten
ida.grimlund@lrf.se

Roger Gustafsson, ordförande, ledamot
roger.gustafsson@lrf.se

Christian Horn, vice ordförande, Ledamot
christian.hemsetgard@outlook.com

Kopia: Länsstyrelsen i Kalmar
kalmar@lansstyrelsen.se

Caroline Lagerkvist
caroline.lagerkvist@lansstyrelsen.se

Mönsterås kommun
kommun@monsteras.se

Samtliga fullmäktigeledamöter i Mönsterås

Inledning

Som jag har förstått är Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) mycket aktiva i den svenska samhällsdebatten då ni är en av Sveriges största intresseorganisationer med över 120 000 medlemmar.

Ni är exempelvis med och debatterar förutsättningar och problem för lantbrukare vilket inkluderar lokala förhållanden och händelser.

Det är med anledning av detta som jag skriver till er.

Bakgrund

Novar Sweden AB, ett litet nybildat aktiebolag med 25 000 kronor i aktiekapital och utan anställda vill skövla 133 hektar skogsmark söder om Mönsterås centralort och där sätta upp 105 000 solceller på Smedmossen samt inhägna hela området.

De planerade solcellernas effekt uppges vara 76 MW. Baserat på siffror från Hultsfreds solpark så kommer Smedmossen uppskattningsvis att förses med 27 MW batterikapacitet som kommer att bestå av litiumbatterier.

Ett 1 MW litiumjonbatterisystem innehåller uppskattningsvis 80–150 kg rent litium. För Smedmossen innebär detta en total mängd litium på mellan 2 och 4 ton.

Beträffande litiumbatterier

Litium är extremt giftigt och om litiumbatterier börjar brinna så är de svåra att släcka. Röken innehåller bland annat vätefluorid, kolmonoxid, koldioxid, vätecyanid, fluorvätesyra, flyktiga organiska föreningar, elektrolytångor och tungmetaller.

Skulle litiumbatterierna på Smedmossen börja brinna så drabbas Tålebo, Nyebo, Ramsås och/eller Timmernabben beroende på vindriktningen. Blåser det västliga vindar blåser rökgaserna ut mot Kalmarsund som kommer att kontamineras.

Men det allvarligaste är att den släckmetod som används kräver enorma mängder vatten och släckvattnet är även det extremt giftigt.

Merck Millipore skriver i sitt säkerhetsdatablad om litium: **Förhindra släcknings-vattnet från att förorena ytvattnet eller grundvattnet. Detta kommer att vara omöjligt i fallet Smedmossen.**

Så här ser omgivningen till Smedmossen ut:

Notera vattendragen. Det finns även ett antal diken som avvattnar området.

Så till saken

Den planerade solcellsparken på Smedmossen upprör många Mönsteråsbor. Saken debatteras på Facebook och det pågår en namninsamling mot projektet. Projektet utgör ett hot mot en etablerad vandringsled, den grundlagsskyddade allemansrätten och tillträde till kända bebyggelselämningar. Om Smedmossen skulle bli verklighet vore det en hån mot Sveriges ambitioner avseende Agenda 2030 och behovet av kolsänkor.

Ur LRF Sydost perspektiv är två saker viktiga att uppmärksamma:

- 1) Om en litiumbrand inträffar på Smedmossen så kontamineras omgivningen med extremt giftiga ämnen varvid betesmarkerna sannolikt blir obrukbara för lång tid framåt. Vilket i sin tur skulle medföra att en stor del av näringsverksamheten slås ut.
- 2) Bara i min närmaste omgivning finns det sannolikt över 100 nötkreatur och kanske lika många får. I hela Mönsterås kommun finns det enligt Jordbruksverket närmare 7 000 nötkreatur och över 2 000 baggar, tackor och lamm, men alla finns ju inte i omedelbar närhet till Smedmossen.

Två frågor

- 1) Kommer ni i och med denna information att fördjupa er om riskerna med litiumbatterier på Smedmossen och uttala er officiellt om LRF Sydost ståndpunkt i frågan?
- 2) Kommer ni att delge er ståndpunkt till länsstyrelsen i Kalmar och/eller begära att vara remissinstans i deras handläggning?

Jag bifogar ett informationsbrev innehållande fakta om risken med brand i litiumbatterier.